

Streszczenie decyzji Komisji
z dnia 19 października 2011 r.
uznającej koncentrację za zgodną z rynkiem wewnętrznym oraz z funkcjonowaniem Porozumienia
EOG

(Sprawa COMP/M.6106 – Caterpillar/MWM)

(notyfikowana jako dokument nr C(2011) 7434)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2012/C 60/05)

W dniu 19 października 2011 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie połączenia przedsiębiorstw na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw⁽¹⁾, a w szczególności art. 8 ust. 1 tego rozporządzenia. Pełny tekst decyzji w wersji nieopatrzonej klauzulą poufności, w autentycznej wersji językowej postępowania oraz w językach roboczych Komisji, znajduje się na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji pod następującym adresem:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. STRONY

- (1) Caterpillar Inc. („Caterpillar”, Stany Zjednoczone) jest ostaczną spółką dominującą światowej grupy o zróżnicowanym profilu działalności, między innymi w zakresie dostaw maszyn, silników i produktów finansowych. Zajmuje się ona produkcją i sprzedażą silników i maszyn do różnorodnych zastosowań (w transporcie morskim, sektorze naftowym, przemyśle i rolnictwie), w tym silników zasilanych gazem albo olejem napędowym oraz maszyn do układów wytwarzających energię elektryczną.
- (2) MWM Holding GmbH („MWM”, Niemcy) i jej jednostki zależne zajmują się produkcją i sprzedażą produktów, usług i technologii wykorzystywanych do zdecentralizowanych dostaw energii z użyciem silników tłokowych zasilanych gazem albo olejem napędowym. MWM zajmuje się sprzedażą agregatów prądotwórczych, kogeneracją (ciepła i energii elektrycznej) i sprzedażą produktów pochodnych.

II. TRANSAKCYJA

- (3) W dniu 14 marca 2011 r., zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw, Komisja otrzymała oficjalne zgłoszenie planowanej koncentracji, w wyniku której przedsiębiorstwo Caterpillar miało przejąć pośrednią, ale wyłączną kontrolę nad MWM (łącznie zwane „stronami”) w drodze zakupu udziałów („planowana transakcja”).

III. PROCEDURA

- (4) Planowana koncentracja nie miała zasięgu ogólnounijnego, ale podlegała obowiązkowi zgłoszenia w Niemczech, Austrii i na Słowacji. Zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw Niemcy zwróciły się do Komisji o zbadanie planowanej koncentracji. Austria i Słowacja przyłączyły się następnie do tego

wniosku. Decyzjami z dnia 26 stycznia 2011 r. Komisja postanowiła zbadać planowaną koncentrację, gdyż spełnione były odnośne wymogi prawne. W dniu 14 marca 2011 r. planowana koncentracja została zgłoszona Komisji zgodnie z art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw.

- (5) W dniu 25 marca 2011 r. Komisja otrzymała skargę od osoby trzeciej w odpowiedzi na kwestionariusz dotyczący planowanej koncentracji. Kilka innych podmiotów, których opinii Komisja zasięgnęła w ramach pierwszego etapu badania rynku, zgłosiło podobne zastrzeżenia.
- (6) W dniu 12 kwietnia 2011 r. strony zaproponowały środek zaradczy.
- (7) Decyzją z dnia 5 maja 2011 r. Komisja sformułowała poważne zastrzeżenia co do zgodności omawianej koncentracji z rynkiem wewnętrznym i wszczęła postępowanie zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw.
- (8) W dniach 25–31 maja 2011 r. na podstawie art. 13 ust. 4 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw w siedzibach przedsiębiorstw Caterpillar w Zjednoczonym Królestwie i MWM w Niemczech przeprowadzono inspekcje, które następnie kontynuowano w siedzibie Komisji.
- (9) W trakcie dochodzenia Komisja przyjęła także trzy decyzje zgodnie z art. 11 ust. 3 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw. Jedną z tych trzech decyzji została skierowana do Caterpillar i zgodnie z art. 10 ust. 4 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw bieg terminów, o których mowa w art. 10 ust. 3 tego rozporządzenia, został zawieszony do momentu otrzymania pełnych i prawidłowych informacji od Caterpillar. Zawieszenie to zostało cofnięte w dniu 8 lipca 2011 r.

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, s. 1.

(10) Posiedzenie Komitetu Doradczego ds. Koncentracji odbyło się w dniu 4 października 2011 r.

IV. UZASADNIENIE

A. Właściwe rynki produktowe

(11) Obie strony aktywnie uczestniczą w rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych służących do wytwarzania energii elektrycznej, zarówno w EOG, jak i na całym świecie. Oprócz tego nałożenia się działalności planowana koncentracja będzie wiązała się z szeregiem horyzontalnych powtórzeń oraz powiązań pionowych. Komisja w swojej ocenie skupiła się na rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych, ponieważ wzbudził on poważne wątpliwości w decyzji podjętej zgodnie z art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw. Ponadto zbadano relacje pionowe między rynkiem zasilanych gazem agregatów prądotwórczych (górną-dół) a rynkiem zasilanych gazem silników bez osprzętu (dół-góra), ponieważ Komisja otrzymała oficjalną skargę dotyczącą tego powiązania pionowego.

Rynek zasilanych gazem agregatów prądotwórczych.

(12) Zespół prądotwórczy złożony z silnika tłokowego i prądnicy, inaczej zwany agregatem prądotwórczym, to urządzenie złożone z silnika tłokowego wyposażonego w dodatkowy osprzęt różnego rodzaju, na przykład prądnicę, rozdzielnicę elektryczną, turbosprężarkę doładującą, a ewentualnie także inny osprzęt (na zamówienie klienta), będące samodzielnym źródłem energii elektrycznej. Silnik jest jednym z najważniejszych elementów zasilanego gazem agregatu prądotwórczego, również dlatego, że sposób zaprojektowania i charakterystyka silnika są kluczowymi czynnikami decydującymi o wydajności i mocy agregatu oraz o poziomie emisji spalin.

(13) O podziale rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych decyduje szereg parametrów, takich jak (i) rodzaj paliwa, jakim zasilany jest agregat; (ii) prędkość obrotowa silnika oraz (iii) moc wyjściowa, tj. moc, jaką można uzyskać przy pomocy agregatu.

(14) W trakcie drugiego etapu badania rynku przez Komisję potwierdzono, że ze względu na wysoką substytucyjność podaży agregaty zasilane gazem ziemnym i innymi rodzajami gazu wejdą w skład tego samego rynku właściwego. Podczas drugiego etapu badania rynku wykazano także, że rynek można podzielić na agregaty wyposażone w silnik wysokoobrotowy (osiągający z reguły prędkość powyżej 1 000 obr./min.) oraz agregaty o silniku średnioobrotowym (osiągający prędkość poniżej 1 000 obr./min.).

(15) Można również stwierdzić, że zasilane gazem agregaty z silnikami wysokoobrotowym o mocy poniżej 0,5 MW oraz agregaty wyposażone w silnik wysokoobrotowy o mocy powyżej 0,5 MW wchodzą w skład różnych rynków produktowych, szczególnie z uwagi na ograniczenia w zakresie substytucyjności popytu.

(16) Jeśli chodzi o klasy wielkości urządzeń o mocy od 0,5 MW, na podstawie danych rynkowych zebranych w trakcie drugiego etapu badania rynku przez Komisję sformułowano następujące wnioski: (i) sprzedaż generatorów z silnikiem wysokoobrotowym o mocy powyżej 5 MW nie ma zasięgu ogólnoswiatowego; a ponadto (ii) konkurencją dla pojedynczych agregatów są instalacje złożone z wielu mniejszych urządzeń tego typu. Nie ma zatem potrzeby ustalania górnej granicy dla rynku, ponieważ badanie pozwoliło stwierdzić, że konkurencja ma miejsce pod względem rozmiarów instalacji (urządzenie obsługiwane przez pojedynczy silnik lub zespół wielosilnikowy), a nie rozmiarów agregatu. Im wyższa jest moc oczekiwana przez klienta, tym wyższa jest substytucyjność między instalacjami opartymi na pojedynczym silniku a zespołami wielosilnikowymi.

(17) Nie ma zatem potrzeby stwierdzenia, gdzie leży górna granica, gdyż nie wpłynie to na ocenę wpływu na konkurencję w omawianej sprawie. W świetle powyższego właściwy rynek produktowy można zdefiniować jako rynek zasilanych gazem agregatów prądotwórczych o mocy powyżej 0,5 MW.

(18) W trakcie drugiego etapu badania rynku przez Komisję potwierdzono, że rynek geograficzny zasilanych gazem agregatów prądotwórczych obejmuje przynajmniej EOG, a być może ma także zasięg ogólnoswiatowy. Komisja może natomiast pozostawić kwestię definicji rynku geograficznego otwartą, ponieważ koncentracja nie utrudni konkurencji ani na rynku obejmującym EOG, ani na rynku światowym.

B. Ocena wpływu na konkurencję

1. Skutki jednostronne

(19) Poniższa tabela przedstawia wyniki odtworzenia rynku przygotowanego w trakcie drugiego etapu badania rynku przez Komisję. Sporządzono ją na podstawie danych dotyczących wielkości sprzedaży (według mocy nominalnej agregatów / silników bez osprzętu), przekazanych przez producentów w odpowiedzi na odpowiedni wniosek Komisji.

Udział w rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych z silnikiem wysokoobrotowym (obr./min. > 1 000) o mocy nominalnej > 0,5 MW

	Sprzedaż w EOG			Światowa sprzedaż		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Grupa Caterpillar	[10–20 %]	[5–10 %]	[5–10 %]	[20–30 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
MWM	[10–20 %]	[10–20 %]	[20–30 %]	[5–10 %]	[10–20 %]	[10–20 %]
Jednostka połączona	[20–30 %]	[20–30 %]	[30–40 %]	[30–40 %]	[30–40 %]	[30–40 %]

	Sprzedaż w EOG			Światowa sprzedaż		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Grupa GE	[40–50 %]	[50–60 %]	[40–50 %]	[50–60 %]	[50–60 %]	[40–50 %]
Cummins	[10–20 %]	[10–20 %]	[20–30 %]	[5–10 %]	[5–10 %]	[10–20 %]
Guascor	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[5–10 %]
Tognum/Rolls-Royce ⁽¹⁾	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]
Mitsubishi	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]	[0–5 %]
MAN	—	—	—	—	—	—
Wärtsilä	—	—	—	—	—	—

⁽¹⁾ Udziały w rynku przedsiębiorstw Tognum i Rolls-Royce zostały połączone, gdyż przedsiębiorstwa Daimler i Rolls-Royce przejęły niedawno wspólną kontrolę nad przedsiębiorstwem Tognum.

(20) Na podstawie powyższego odtworzenia rynku udziały rynkowe stron zostały określone dokładniej niż w decyzji podjętej na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c) rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i nie przekraczały w 2010 r. [30–40] % całego rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych z silnikiem wysokoobrotowym o przedziale mocy powyżej 0,5 MW. Na tym rynku obecnych jest także kilku liczących się konkurentów, w szczególności GE.

(21) Zgodnie z punktem dotyczącym właściwego rynku produktowego należy wziąć pod uwagę różne przedziały mocy w ramach całego rynku. Gdyby brano pod uwagę rynek obejmujący szereg różnych przedziałów mocy działalność stron pokrywałaby się znacząco w EOG wyłącznie w przedziale 0,5–2 MW. W tych przedziałach mocy (w odróżnieniu od przedziału 1,5–2 MW) udziały rynkowe przedsiębiorstwa Caterpillar nadal nie przekroczyłyby 10 % w EOG. Zatem przyrost spowodowany koncentracją będzie umiarkowany.

(22) W przedziale mocy 1,5–2 MW (przy silnikach wysokoobrotowych) łączne udziały rynkowe stron byłyby znaczące ([50–60] % w EOG) ⁽¹⁾. Jednakże [30–40] % agregatów w przedziale mocy 1,5–2,0 MW jest sprzedawanych jako element instalacji wieloagregatowych, a [30–40] % instalacji w tym przedziale mocy opartych jest na zespołach wieloagregatowych. Liczby te rosną wraz ze wzrostem całkowitej mocy wyjściowej instalacji, tzn. w wyższych przedziałach mocy wyższy jest poziom substytucyjności. Na przykład ponad połowa instalacji w klasie o mocy 2,0–2,5 MW oparta jest na systemach wieloagregatowych złożonych z urządzeń o mocy wyjściowej 1,5–2,0 MW. W związku z tym pozornie wysoki łączny udział w rynku w tym przedziale mocy okazuje się znacząco niższy, gdy weźmie się pod uwagę rozmiary instalacji.

(23) Z etapu drugiego badania rynku przez Komisję wynika również, że (i) strony nie są bliskimi konkurentami, szczególnie pod względem produktów i oferty, technologii

i innowacyjności oraz konkurujących ze sobą instalacji; (ii) wejście na rynek jest możliwe; a ponadto (iii) po koncentracji na rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych pozostaną także inni dostawcy.

(24) W związku z tym nic nie wskazuje na to, aby planowana koncentracja miała – z uwagi na skutki jednostronne – znacząco utrudnić skuteczną konkurencję na rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych o mocy powyżej 0,5 MW.

2. Skutki skoordynowane

(25) Z drugiego etapu badania rynku przez Komisję wynika, że planowana koncentracja nie spowoduje znaczących zmian w strukturze rynku; nie musi także w większym niż dotychczas stopniu utrwalić jakiegokolwiek koordynacji. Przyczyny są następujące: (i) udział w rynku podmiotu powstałego w wyniku połączenia będzie nadal niższy niż w przypadku lidera rynkowego, jakim jest GE; (ii) inne podmioty, które pozostaną na rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych po koncentracji, mają znacznie większy udział w rynku, niż to wynikało z danych zebranych w trakcie pierwszego etapu, i będą nadal stanowić znaczącą konkurencję; (iii) istnieją nadal inne źródła asymetrii na rynku, w szczególności różnice między głównymi konkurentami pod względem wydajności energetycznej, a także inwestycji na badania i rozwój; (iv) strony nie są bliskimi konkurentami; a ponadto (v) szczególny charakter konkurencji na rynku agregatów prądotwórczych, w której głównym kryterium są instalacje (a nie agregaty jako takie), połączony z różnorodnością instalacji oraz klientów utrudnia producentom monitorowanie zachowania konkurentów na omawianym rynku.

(26) W związku z tym nic nie wskazuje na to, aby planowana koncentracja miała – z uwagi na skutki skoordynowane – znacząco utrudnić skuteczną konkurencję na rynku zasilanych gazem agregatów prądotwórczych.

⁽¹⁾ W ciągu ostatnich pięciu lat na całym świecie nie odnotowano sprzedaży zasilanych gazem agregatów prądotwórczych z silnikiem średnioobrotowym o mocy poniżej 2,5 MW.

3. Skutki pionowe

(27) Potencjalne skutki pionowe planowanej koncentracji zostały ocenione przede wszystkim w odpowiedzi na skargę osoby trzeciej zajmującej się montażem, a dotyczącej rzekomej możliwości wstrzymania przez strony po koncentracji dostaw zasilanych gazem silników bez osprzętu, a także zachęty, jaką koncentracja miałaby stanowić w tym zakresie. Drugi etap badania rynku przez Komisję potwierdził, że można wykluczyć teorię szkody na podstawie skutków pionowych. Po pierwsze tylko przedsiębiorstwo Caterpillar jest aktywne na rynku dostaw silników bez osprzętu (dół-góra). Po drugie jego obecność na rynku nie jest znacząca, przy udziale poniżej 25 % w EOG i poniżej 10 % w skali światowej przy założeniu innego wyznaczenia rynku geograficznego. Jest zatem mało prawdopodobne, aby podmiot powstały w wyniku koncentracji był skłonny realizować strategię zamykania dostępu do czynników produkcji i aby miał takie możliwości, jeśli chodzi o dostawy zasilanych gazem silników bez osprzętu.

(28) Jeśli chodzi o pozostałe rynki dotknięte skutkami pionowymi, takimi jak dostawy agregatów i części zamiennych, można wykluczyć teorię szkody na podstawie skutków pionowych, gdyż jest mało prawdopodobne, aby podmiot powstały w wyniku koncentracji był skłonny realizować strategię blokowania dostępu do czynników produkcji lub aby miał takie możliwości.

V. WNIOSEK

(29) Z przyczyn wymienionych powyżej stwierdza się w decyzji, że planowana koncentracja nie doprowadzi do znaczącego ograniczenia skutecznej konkurencji na rynku wewnętrznym ani jego istotnej części.

(30) W związku z tym, zgodnie z art. 2 ust. 2 i art. 8 ust. 1 rozporządzenia w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw i art. 57 Porozumienia EOG, należy stwierdzić zgodność koncentracji z rynkiem wewnętrznym oraz z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.